

pedraforca

agrupació excursionista

Butlletí número 474; abril-maig-juny 2015

Foto portada: Cova de Can Bogunyà - El Polvorí (Jordi i Alba Roca)

**AGRUPACIÓ
EXCURSIONISTA
PEDRAFORCA**

Sant Sever n. 2, 1er
08002 Barcelona
T. 93 302 62 53
www.aepedraforca.cat
aepedraforca@gmail.com

JUNTA DIRECTIVA

President: Pau Manzanal

Secretari: Sergi Font

Tresorer: Rafael Bosch

Pres. secció espeleologia:
Jordi Roca

Pres. secció esquí:
Sergi Font

Vocals:

Antoni Alcalà (muntanya)
Juli Arrufat (sortides dimecres)
Jordi Roca (local social)

Coordinador activitats:
Sergi Font

**COORDINACIÓ
I REDACCIÓ BUTLLETÍ**

Pau Manzanal
Conxita Sauret

ADMINISTRACIÓ I WEB
Anna Huguet

ELS NOSTRES SOCIS

(família d'en Francesc Pera, el senyor de la casa de Badalona)

Un record i un suport pels que pateixen mancances.

Benvolguts Pedraforquins.

El nostre President en Pau, tot parlant fa uns dies amb motiu de la mort de la meva mare, em va comentar si no faria cap ressenya igual que fa uns anys havia fet pel meu pare. Resposta: “no ho tenia previst”.

Però crec que seria bo que fes una breu història del món de la muntanya dels meus pares. El meu pare en Francesc Pera ja de solter sortia d'excursió amb els seus amics i amigues. La mare, l'Elena Abril també ho feia, però sempre amb la família: una estona a peu i una altra amb tartana. Així solien anar als aplecs de les ermites de les contrades del Maresme. Eren unes trobades boniques, on totes les famílies preparaven un gran dinar familiar a part de la celebració, les sardanes i jocs per la mainada. Una altra sortida anual era anar a buscar bolets amb els seus oncles.

Una vegada casats, un regal que el pare havia fet a la mare i que sempre va recordar amb estima foren unes “xiruques”. I que bé!, quants camins, caminets i corriols descobrien portant aquelles primeres xiruques i quants records tot caminant per les muntanyes del Litoral, pel Prepirineu i el Pirineu...

Crec fermament que si han pogut aguantar amb tanta i tanta serenitat el final de vida que ambdós els hi va tocar, el fet de seure en cadira de rodes tants anys, va ser per aquells moments que recordaven i els bons amics que sempre els hi feren costat. Això els va ajudar molt i van ser feliços tot i les mancances de no poder caminar.

4 AGRUPACIÓ

I aquest és el toc que com a filla desitjo fer-vos. Amics, les muntanyes són molt boniques, però igual que el ratolí mira d'escapar-se quan es veu acorralat, així hem de fer. Donar sortida a tothom que anheli i desitgi fer activitats. Cal indicar que actualment existeixen rutes i camins, tot i que no són trams llargs, per persones amb alguna deficiència i que cal conèixer i gaudir-los.

La Diputació estudia fer accessible el cim de Sant Llorenç de Munt, ja tenen monitors preparats i un tipus de cadira apropiada, que recorden els reis i princeses que passejaven. També per les persones cegues... Però bé, tot requereix un canvi de xip, perquè primer es requereix assimilar la malaltia i després reprendre la il·lusió de viure. Per l'acompanyant fill/filla/cuidador és una feina addicional però molt recompensada.

Endavant amics, us animo a continuar a ser com sou a l'Agrupació. Fer de l'impossible possible, com fou pujar al meu pare amb una cadira del centre al 2n pis de l'Agrupació Pedraforca.

I ara és el moment de reprendre aquelles cantades i excursions tan boniques, doncs els pares ja han fet el cim. El nostre també arribarà pas a pas tot fent camí, però ara no és l'hora, cal fer més camí.

Fins sempre.

Maria Àngels Pera Abril (filla)

OBITUARI

Lamentem el traspàs del marit de la nostra consocia Carme Cobo Martínez. Donem el nostre més sentit condol a la Carme i família.

La FEEC participa en l'impuls d'Alpify per a la geolocalització en situacions d'emergència

Alpify ha desenvolupat una aplicació mòbil gratuïta de geolocalització en situacions d'emergència, i ha desenvolupat un panell de gestió perquè el servei del 112 pugui saber la posició exacta de la persona que sol·licita ajuda o es troba desapareguda. La Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) ha arribat a un acord amb Alpify per a la implantació d'aquesta eina innovadora entre el món excursionista a Catalunya.

La presentació de l'acord i l'aplicació, que ha tingut lloc a la seu del RACC a Barcelona avui dimecres, 18 de febrer, ha comptat amb les intervencions del CEO d'Alpify, Guillem Viladomat; el cofundador d'Alpify i conseller delegat d'Inspirit, Dídac Lee; el president de la FEEC, Jordi Merino; i el director d'Operacions del RACC, Jordi Romero.

Geolocalització exacta per al servei del 112.

El *sistema Alpify* ha estat dissenyat per a la correcta geolocalització en cas d'emergència, i es presenta com una eina fonamental per reduir el temps de rescat, el nombre de víctimes i els recursos econòmics destinats per les administracions. Gràcies a Alpify, més de 100 persones van ser rescatades l'estiu passat a l'Estat espanyol, amb una considerable reducció de costos i temps d'actuació dels equips de rescat.

En aquests moments, *Alpify* està implantat a Andorra i, parcialment, a Espanya, on cinc comunitats autònomes (Aragó, Cantàbria, País Basc, Extremadura i La Rioja) ja la utilitzen dins dels seus sistemes d'emergències del 112. També funciona a Andorra i en estacions d'esquí com Grandvalira i Vallnord, a Andorra; Pyrénées 2000, Saint Lary, Font Romeu, Courchevel, a França; La Leñas, a Argentina; i a altres del Kazakhstan i Turquia.

Fins a la implementació de l'*aplicació Alpify* no existia cap sistema fiable de localització per a l'acompanyament de les trucades als serveis d'emergències. Una correcta geolocalització de l'emergència és fonamental per reduir el temps de rescat i, per tant, el nombre de víctimes i els recursos econòmics destinats per les administracions.

Mitjançant Alpify, l'usuari pot fer una alerta de rescat i assenyalar-ne la posició GPS prement el botó d'emergència. També es pot activar sense necessitat de prémer el botó, la qual cosa permet al 112 conèixer la posició exacta si ho sol·liciten els cossos de seguretat.

Pic Negre d'Envalira

Ens retrobem uns quants companys a qui agrada l'esquí de muntanya, alguns fa anys que tenien els esquís guardats a l'armari...

Fem cap a Porta, passem el coll de Puymorens, l'objectiu es Roc Mele però no podem accedir a la vall en cotxe, i es veuen molts petits allaus a la cara sud. Segona opció és el Pic Negre d'Envalira, des del Pas de la Casa.

Fa un dia esplèndid, sense vent i amb força neu.

Sortim del pàrquing amb els esquís posats i anem pujant la vall que puja paral·lela a les pistes. Al coll veiem les vessants de la vall de Porta i dels estanys de la Pera.

A dalt foto de grup, i la baixada gaudint. Tanquem el dia recordant antics moments al bar Sport de St Quirze de Besora, llàstima que no ens poden servir uns entrepans com els d'abans!

Participants: Navi Fayas, Ricard Sole, Sergi Font, Juanjo Martinez, Kiku casas, Judith Manzanal, Joan Canadell, Jaume Balart, Nuria Mallen.

Judith Manzanal
8 març 2015

Dent d'Alba - 3.136 m

Per alguns l'última sortida de la temporada, no sabem si més endavant quedarà encara neu perquè aquesta primavera hem tingut temperatures tòrrides. El massís de la Maladeta sembla ser l'últim racó que manté la neu.

Com sempre, molta gent al pàrquing. Cal deixar els cotxes més amunt de l'Hospital de Benasc perquè la pista és tallada per perill de zona inundable i no es pot arribar fins a l'aparcament de la Besurta. Tallem en direcció a la Renclusa, sense arribar-hi, i seguim pujant en direcció al Pic d'Alba, separant-nos del gruix d'esquiadors i excursionistes que es dirigeixen a l'Aneto i Maladeta.

Deixem les traces que van fins al Pic d'Alba a mà dreta, i seguim fins a arribar al peu de la canal que separa la Dent d'Alba de la Muela de Alba.

Ens treiem els esquis i prosseguim a peu, la neu és bona i sense perill. Des de dalt flanquegem a mà dreta sobre neu per evitar la cresta i arribem ràpidament al cim. Vistes esplèndides de tot el massís i una foto complicada pel poc espai que tenim...

El descens és fantàstic, neu molt bona a dalt i més avall primavera, com toca. Una baixada llarga i espaiosa. Última esqujada d'aquesta temporada!

Desnivell: 1.249 m

Participants: Sergi Font, Nuria Mallen, Pere Vilanova, Kiku Casas i Judith Manzanal

Judith Manzanal

El Polvorí – Cova de Can Bogunyà

És una interessant cavitat situada al sud de Vallirana al torrent de Campderrós, també conegut com a Fons de la Vall d'Arús, per aquí passa el sender de petit recorregut PR C-163.

Es tracta d'un gran forat al costat del camí just davant d'un forn de guix, que s'endinsa a la muntanya per galeries de proporcions tan descomunals que permetien la circulació de camions.

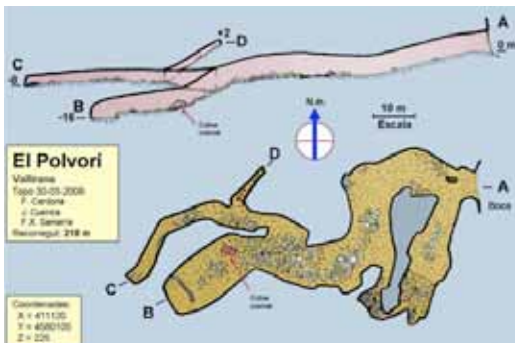
Originalment era una explotació de guix, durant la Guerra Civil, l'exèrcit republicà la va utilitzar per emmagatzemar bombes i munició, d'aquí li ve el nom de Polvorí, es diu que grans camions entraven a la mina per carregar i descarregar els explosius,

en el moment del replegament de les tropes republicanes i veien el final de la guerra, es va procedir a explotar tot el contingut, diuen que les detonacions varen durar diversos dies i el soroll i fum feia impossible acostar-s'hi a la boca.

Un cop acabada la guerra va ser espoliada pels buscadors de ferralla, que varen aprofitar per vendre-la i sobreviure en aquells temps de fam i misèria.

Un altra curiositat és que fins no fa massa es podia trobar quasi al final de la cavitat un R5 groc, que poc a poc va ser desballestat i cremat, ara ja s'ha retirat del tot i netejat el lloc on era.

Si un dia al matí no sabeu on anar, penseu en la possibilitat de fer el recorregut del PR C163 i endinsar-vos a la cavitat en cerca d'aventures, és apte per a tot-hom, sol fa falta una llanterna i ganes de divertir-se.

Descripció: PR C163

Jordi i Alba Roca

Solell de Collserola, façana de Barcelona (3) De Gràcia a la Font del Bacallà

Excursió circular per pujar a la Font del Bacallà (292 m.)

Ruta curta amb varietat de paisatges que s'aparta de les que usualment es fan per aquesta façana de la serra. Tindrem aigua molt fresca i fruïrem de l'entorn en una de les fonts més populars de Collserola. Queda emboscada, junt al costat del torrent homònim que aboca les aigües a la fondalada de Sant Genís dels Agudells. En el vessant septentrional del Tibidabo i a mig camí del cim, entre Can Borni i la carretera de la Rabassada, més enllà de Vall Par dels Penitents.

Apropament: Amb vehicle: per la B-20 Ronda de Dalt, sortides 6 Vallcarca o per superfície, pel passeig de la Vall d'Hebron. En transport col·lectiu: L3 de METRO, estació Penitents i BUS 27 (Pl. Espanya – Roquetes) ambdós, sortida o parada de l'avinguda Vallcarca – carrer Anna Piferrer. També, a peu del punt de sortida: les línies de BUS: V-15 (Barceloneta – Vall d'Hebron), 60 (Pl. Glòries – Z. Universitària) i 73 (Maquinista – Pl. Kennedy), parada passeig Vall d'Hebron/La Rabassada.

Sortida: En el km. 0 de la Rabassada; carretera de Barcelona a Sant Cugat, situat al costat muntanya del passeig de la Vall d'Hebron.

Itinerari: Desnivell acumulat de 226 m., alçada màxima de 374 m. i temps de caminada a origen.

00' Rabassada, enfilem la carretera per la vorera esquerra.

02' Carrer Gutenberg, és el primer que trobem a l'esquerra, amb escales. El pugem fins al final.

05' Carrer Navata, el prenem continuant per la dreta i seguim uns 15 m. fins a trobar el carrer següent.

06' Carrer Trullols, amunt. Aquí o en els voltants, serà un bon lloc on aparcar còmodament tots els dies i de franc, per a aquells que hagin optat fer l'aproximació en vehicle.

21' Placeta del Parc, girem i agafem a esquerra, el carrer del Comte de Noroña, asfaltat i en costa. No hi ha edificacions, sembla més aviat un carreró fora de lloc.

25' Cadenat, continuem remuntant i aviat trobem una cruïlla on fem per la dreta, direcció nord. Es deixa a esquerra, entre xalets, el començament

de la Carretera de les Aigües. Interessant vista dels set turons de la presserralada; els podrem apreciar en conjunt i veure com configuren la balconada de Barcelona.

39' Turó de Collserola i torre d'A.T., al davant nostre, després d'acabar el camí pavimentat i passat el turó. Sobrepassem la torre per l'esquerra, on comença un corriol carener. Anirem pujant en paral·lel als reixats de les cases de l'altre costat. En aquest tros hi ha bonics panorames del Coll de l'Erola i la Serra d'Agudells en primer pla i al fons la part oriental de la serra.

47' Camí forestal de carena, on acaben les cases, en una cruïlla trobem una placa de senyalització amb la indicació Vivers de Can Borni i Tibidabo. Ens mantenim recte per aquest agradable camí, ja endinsant-nos en el bosc.

53' Partió de camins, avancem pel de la dreta, seguint l'indicador que ens guiarà cap els Vivers de Can Borni i Font del Bacallà.

55' Trencall de la Font del Bacallà, agafem a dreta el caminet que indica Font del Bacallà i Rabassada. El primer tram és d'esglaons fets amb cabirons de fusta.

1 h 02' Font del Bacallà, el viarany es va enclotant paulatinament i aconseguirem la font, en una esplanada dins l'atapeït fonal, a la dreta de la torrentera. Aquí podrem fruit d'una bona aigua que raja tot l'any i de l'esplèndid ecosistema existent.

1 h 12' Carretera de la Rabassada, reprenem el corriol de baixada que alternativament, fa costat al corrent. Poc abans d'arribar a la carretera, localitzem a l'esquerra un blanquinós edifici abandonat.

Pilastra de la Font del Bacallà

1 h 18' Km. 2, fem recte amunt per la carretera, darrere la protecció metàl·lica del voral dret. Just passat aquest punt quilomètric, comença un revolt a esquerre i a la dreta un camí, pel qual davallem.

Baixada, l'efectuarem per aquest camí, que després es transforma en un carrer atrotinat. És l'accés veïnal a uns habitatges unifamiliars.

1 h 28' Carrer Cànoves, al cap d'un corriol no massa ben definit més enllà de les casetes, enmig d'una petita pineda i a l'esquerra del camp de futbol de Sant Genís. Tirem avall, lleugerament a esquerra, fins l'encreuament amb el carrer de Natzaret i continuem endavant.

1 h 33' Església Sant Genís dels Agudells, travessem la plaça de

Madrona Prat. Advertirem aquesta antiquíssima parròquia i el cementiri annex; l'únic operatiu a Barcelona, de titularitat eclesiàstica.

1 h 38' Carrer Natzaret, desfem el camí i ens mantenim per aquest carrer fins on comença, a tocar el passeig de la Vall d'Hebron en el cantó de l'avinguda de Vallcarca.

2h 08' Punt de sortida, girem en el passeig de la Vall d'Hebron en direcció Llobregat o bé, el creuem per apropar-nos a l'estació de metro Penitents i així arribar al lloc de partença.

Imatges: En destaquem les característiques de la font i dels elements culturals i patrimonials del territori:

FONT del BACALLÀ. Font històrica, recuperada el 1986 per un grup de voluntaris. Reconeguda aigua com afavoridora de la digestió. És una construcció semicircular de mamposteria ben travada; al mig, un cos alt amb relleu esculpit, al·legòric del nom i a sota, una canella amb bon doll d'aigua, que desguassa en un clot petit. A cada lateral hi ha adossats uns funcionals seients amb un paviment central de lloses. Tot bastit amb pedra del lloc.

Fites de l'antic Parc Forestal

Font del Bacallà

EL CAMÍ ROMÀ de SANT CUGAT. A l'any 1877 s'inaugurà La Rabassada, una carretera de sinuós traçat i tancats revolts que connecta Barcelona i Sant Cugat del Vallès a través del Coll de l'Erola per tota la serralada. Fins aleshores i des del segle IV d.C. quan, segons diu la llegenda, tropes romanes fundaren el campament de *Castrum Octavianum* (Castell d'Octavià), al lloc on avui es troba el Monestir de Sant Cugat, en la "variant" interior de la Via Augusta, que era creuada per un camí secundari que travessava Collserola per la Torre Negra, Sant Adjutori, Sant Medir, Vista Rica, Sant Jeroni de la Vall d'Hebron, Sant Genís dels Agudells, Josepets i acabava en el Portal de l'Àngel als peus de la muralla.

Vista Rica (antena) i Sant Jeroni (benzinera)

SANT GENÍS dels AGUDELLS. Antiga parròquia amb fogars, predecessora de la vila d'Horta; fou consagrada molt probablement a l'any 931, va

Església i Rectoria de
Sant Genís dels Agudells

dependre el 1359 del Monestir de Sant Jeroni de la Vall d'Hebron (on es troba la benzineria de la Rabassada) i quan desaparegué el cenobi, per causa de l'incendi revolucionari de 1835, va quedar adscrita a Sant Joan d'Horta l'any 1867.

Aixecada en una peanya de la Serra d'Agudells i al costat del camí romà. Ha estat mutilada al llarg dels segles; però manté de la reforma del 1671, el característic campanar punxegut i la traça de l'església d'una sola nau amb creuer i capelles. Destaca, esculpit a la dreta de la porta principal, l'*ichthys*, peix símbol dels primers cristians i d'origen pre-romànic.

Josep-Maria Llorens
Abril 2015

Castellterçol - Sant Julià d'Uixols

Iniciem l'itinerari sortint de la plaça Prat de la Riba, just davant de la casa on va néixer i va morir el jurista i president de la Diputació Enric Prat de la Riba. Seguim pel carrer de Cuadró, que ens porta al Carrer Sant Francesc, fins a arribar a la carretera de Granera, que creuem, i baixant pel Passeig del Castell que es converteix en una pista de terra, per la qual caminem seguint les marques del *GR 177. Després de travessar un pont arribem al pàrquing del Castell, on trobem l'indicador de l'itinerari de Puigcastellar.

Seguim aquest indicador fins a arribar a un desviament que a l'esquerra ens portaria al castell de Castellterçol, del que actualment es conserven el fossat, una part de les muralles i les restes de l'antiga residència dels Senyors, que data del s. XII. Nosaltres després de visitar les restes del castell seguim tot recte fins a arribar a una bifurcació.

Font del Prat del Pou. Prenem el sender, que és la drecera del Ricard, deixant momentàniament les marques del GR (si ho preferim, podem seguir la pista ampla (GR 177), que també porta al Ricard, una mica més llarga però més suau i de millor caminar. Entre ziga zages anem pujant per dins d'un bosc fins a sortir en una cresta, que seguim per la dreta. Arribem a una bifurcació de camins i prenem el de l'esquerra, que ens porta a Restobles del Ricard.

En aquest punt enllacem amb el GR 177, pista que segueix la pista ampla que prové del Ricard.

Seguim en la mateixa direcció, cap a Sant Julià d'Uixols.

Església parroquial de Sant Julià d'Uixols. Antiga parròquia, aquest lloc ja existia el 961, l'església conserva elements preromànics a la base de l'esvelt campanar, que es reedificà, com l'església, el segle XI. També queda una absidiola i una part de la nau d'obra romànica. Seguim i més a baix arribem a un encreuament que prenem a l'esquerra adreça a l'Era de les Cases, St. Quirze de Safaja. Passats 20 m, arribem a un encreuament que agafem a l'esquerra (hi ha una tanca que diu camí tallat, la passem) seguint el GR 177. L'Era de les Cases, és una masia històrica. Arribats a aquest punt hem d'anar molt amb compte de no perdre'ns, perquè just quan trobem el senyal vertical de la Diputació que ens indica la direcció a seguir, uns metres més enllà agafem un petit sender a l'esquerra (per darrere de la masia) senyalitzat amb marques liles, que hem d'anar seguint fins a arribar a unes ruïnes. Puigcastellar.

Església Parroquial Sant Julià d'Uixols

Des d'aquest punt podem gaudir d'una bonica panoràmica, tant del Montseny com dels penya-segats del Moianès. A la dreta de les ruïnes i seguint encara les marques liles continuem pel sender que a poc a poc s'eixampla. Encreuament. Intersecció de tres camins. Agafem el que marxa a l'esquerra (marques liles). 300 m més endavant ens trobem davant un petit pujol de terra grisa, a la dreta del qual surt un camí que seguim deixant la pista principal. Pocs metres més enllà sortim a una pista més ampla, que seguim a l'esquerra, i des d'allà ja veiem la casa de la Noguera.

La Noguera és una masia històrica. La travessem i continuem pel camí que ens porta a la carretera C-59 (Barcelona a Moià). La prenem amb precaució direcció Castellterçol. Només creuar el torrent, surt un corriol estret a l'esquerra, que agafem i que amb una lleugera pujada, ens porta a un desviament que a la dreta ens tornarà a incorporar en la carretera, nosaltres, no obstant això, anem a l'esquerra per la pista més ampla, que comença a baixar. Des d'aquí podem veure el castell de Sant Miquel, i un magnífic pou de glaç perfectament conservat.

Continuem per la pista que va pujant fins al Casuc, bonica masia històrica. Seguim pel carrer de St. Antoni, que ens porta de ple al poble de Castellterçol.

Pau Manzanal

Entitat associada a:

